

ISSN 0803-8953

**TILFELDIG
GANG**

Nr. 3, årgang 26
Desember 2009

Utgitt av Norsk Statistisk Forening

INNHold

	Side
Fra lederen, <i>Magne Aarset</i>	3
Fra redaksjonen, <i>Sven Ove Samuelsen</i>	4
Innlegg	
Stipendiatpresentasjon, <i>Hege Marie Bøvelstad</i>	5
Stipendiatpresentasjon, <i>Pål Nicolai Henriksen</i>	7
Eva Skovlund 50 år, <i>Petter Laake og Magne Thoresen</i>	8
Elinor Ytterstad 50 år, <i>Loren Olson</i>	9
Ågot Irgens 60 år, <i>Kolleger fra Bergen</i>	10
Minneord Eric Lehmann, <i>Jan Bjørnstad</i>	11
Historiske tilfeldigheter, innsendt av <i>Øystein Evandt</i>	12
Møter og konferanser	
NORDSTAT 2010, <i>Bård Støve</i>	13
Nordisk statistikerkonferanse i København 2010, <i>Anne Karine Stensvik</i>	15
Det norske statistikermøte på Jevnaker 2009, <i>Ingunn Fride Tvette</i>	16
ISCB30, Praha, <i>Geir Egil Eide</i>	18
2nd Nordic-Baltic Biometric Conference, Tartu, Estland, <i>Geir Egil Eide</i>	19
Second Trondheim Symposium in Statistics, <i>Mette Langaas</i>	20
Puslerispalten	
Pusleri nr. 27 og løsning til pusleri nr. 26, <i>Jostein Lillestøl</i>	22
Årsrapporter og regnskap NSF	
Årsberetning for NSF 2007-2009	23
Referat fra landsmøte i NSF 2009	25
Regnskap for NSF 2007 og 2008	26
Revisionsrapport for NSF's regnskaper	28
Meldinger	
Nytt fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	29
Nytt fra Universitetet for miljø og biovitenskap	32
Nytt fra Universitetet i Oslo, Avd. for biostatistikk	32
Nytt fra Universitetet i Tromsø	32
Nytt fra Universitetet i Bergen	33
Nytt fra Universitetet i Oslo, Avd. C	34

Fra lederen

Takk for sist til dere som deltok på statistikermøtet på Jevnaker i sommer, og takk til arrangementskomitéen og programkomitéen. Det var som vanlig både hyggelig og lærerikt.

Under valget på nytt styre diskuterte vi litt problemstillingen rundt det å få medlemmene i foreningen til å ta på seg tillitsverv. Jeg håper ingen ble sittende igjen med den oppfatning at norske statistikere er vanskelig å be, for situasjonen er faktisk helt motsatt! Som det framgår av årsberetningen er det mange som faktisk har påtatt seg slike verv, og de som er nevnt i årsberetningen er bare de som har slike verv i øyeblikket. Det har vært flere utskiftninger i den seneste perioden, så i løpet av den perioden var det altså enda flere som hadde slike verv. Dessuten har vi i tillegg bl.a. arrangementskomitéen og programkomitéen for den nordiske statistikerkonferansen i 2010.

Det litt morsomme er imidlertid at i vår forening (med nesten 270 medlemmer) så må nesten 20% av medlemmene ta på seg ett eller annet tillitsverv i inneværende periode. Og det er et høyt tall! Så til dere unge som lurar på om dere er "skikket" til å være ett eller annet i foreningen: "Når sjansen byr seg, så trå til - ellers stopper vi!" Og til dere ("gamle") som allerede har gjort en innsats: "Takk så langt! Vi kan komme til å trenge dere igjen!"

Jeg vil her spesielt takke Hilde Grude Borgos, som gikk ut av styret etter å ha vært økonomiansvarlig i to perioder, og den forrige redaksjonen i TG!! Resten av styret ble sittende, mens Clara-Cecilie Günther er kommet i tillegg som styremedlem og ny økonomiansvarlig. Ny redaksjon i TG er Ingrid Glad, Sven Ove Samuelsen og Geir Storvik.

Men som om vårt behov for medlemmer som tar på seg tillitsverv ikke er stort nok, så har foreningen fått en forespørsel fra vår svenske søsterorganisasjon om noen vil delta i en gruppe som skal se på forskjellige etiske spørsmål i tilknytning til vårt fag. Det ser spennende ut og slike spørsmål er som kjent viktige! De av dere som kunne vært interessert kan få mer informasjon ved å kontakte meg (maaa@hials.no eller 4540 2225).

Umiddelbart kan det kanskje være vanskelig å se sammenhengen mellom sigma-algebraer og etikk, men jeg har selv nettopp kommet hjem fra en tur i Nepal og India i forbindelse med et prosjekt der vi forsøker å skaffe hjelp til selvhjelp for de aller fattigste i denne regionen. Min bakgrunn som statistiker kommer her til nytte i forbindelse med det som nå blir kalt mikroforsikring. Rent faglig er dette en "oppfølger" til mikrofinans der meningen er å avlaste noe av den risikoen disse gruppene er utsatt for. Dette knyttes samtidig opp mot organisasjoners og bedrifters samfunnsansvar.

Så med en optimistisk hilsen for både NSF's og den fattige verdens framtid så avslutter jeg med å minne om Gandhis syv "deadly sins":

- Wealth without work.
- Pleasure without conscience.
- Knowledge without character.
- Business without ethics.
- Science without humanity.
- Religion without sacrifice.
- Politics without principle.

Magne

Fra Redaksjonen

Redaktøransvaret for Tilfeldig Gang er nå overtatt av Ingrid Glad, Geir Storvik og undertegnede som likestilte redaktører. Etter årsmøtet på Jevnaker der dette ansvaret ikke ble avklart hadde vi en diskusjon på Avd.C. hvor vi kom til at noen i Oslo-området måtte ta denne jobben. Dette fordi Trondheimsmiljøet hadde ansvaret i forrige periode og fordi Bergensmiljøet arrangerer NORDSTAT neste år (2010).

Jeg hadde deretter en samtale med Geir hvor vi diskuterte forskjellige kandidater. Denne endte med at Geir sier: "Hvor omfattende kan egentlig denne jobben være? Hva om Ingrid, du og jeg tar ansvaret?" Heldigvis var Ingrid villig til å være med. Strengt tatt hadde jeg tenkt at etter at jeg hadde vært leder i forrige periode (kanskje *ikke* den aller mest dynamiske i foreningens historie) så hadde jeg kanskje gjort min plikt for NSF, men argumentet var vanskelig å imøtegå. Kan egentlig dette være en så omfattende oppgave?

Svaret på dette avhenger selvfølgelig av ambisjonsnivået en legger seg på. Foreløpig har vi lagt oss på et moderat nivå og det meste av innholdet i dette nummeret er "dei faste postane". Det viktigste i denne omgang er å få gitt ut en utgave til jul/nyttår. Vi håper å kunne få med artikler med faglig perspektiv, debattinnlegg, bokanmeldelser etc. i kommende nummer, men dette avhenger også av at vi får bidrag fra leserne.

Arbeidet med å sette sammen dette nummeret er også gjort vesentlig lettere ved at vi kan benytte oppsettet utarbeidet av Håkon Tjelmeland i forrige redaksjon og at vi forøvrig har en tradisjon å holde oss til. Vi vil rette en stor takk til alle i den forrige redaksjonen, som i tillegg til Håkon besto av Mette Langaas, Jo Eidsvik og Sara Martino, for den viktige og gode jobben de har gjort.

Men, mitt hjertesukk igjen: Jeg føler meg altså (lett) gjenbrukt. Det viste seg også umulig å få tak i en ny leder på årsmøtet på Jevnaker. Magne kommer selvfølgelig til å fortsette å gjøre et utmerket arbeid for foreningen, men hvor er alle de unge, fremadstormende og dynamiske kandidatene? Hvis de er redd for å ta på seg ansvaret, vil jeg si at lista er ikke lagt så ekstremt høyt av enkelte av oss tidligere ledere. Hvis de ikke synes oppgaven er viktig nok, er det alvorlig for foreningen.

Men nok surmagethet (i denne omgang). Vi håper dere får dette nummeret av TG i posten før jul, selv om jeg noen ganger har opplevd å få det i romjula eller tilogmed etter nyttår. Uansett ønskes alle medlemmer en god jul og et godt nytt år.

Sven Ove Samuelson

Selvpresentasjon Hege Marie Bøvelstad

Avdeling C ved Matematisk institutt, UiO.

Planlagt innlevering: Januar 2010

Planlagt tittel på avhandling: Statistical methodologies for prediction based on high dimensional genomic data.

Veiledere: Ørnulf Borgan, Arnoldo Frigessi og Knut Liestøl.

Jeg begynte som PhD-student i desember 2005, rett etter å ha avsluttet hovedfag ved Matematisk institutt ved Universitetet i Oslo. Doktorgraden er en videreføring av hovedfaget, og jeg har vært heldig å få beholde min hovedveileder Ørnulf Borgan under arbeidet med doktorgraden. De fire siste årene har vært preget av mye arbeid, men viktigst av alt veldig spennende arbeid. Jeg har også fått være åtte måneder som gjest ved Stanford University, USA. Disse åtte månedene var veldig verdifulle for meg – det var godt å få nye impulser, og spennende å følge kurs og seminarer der borte. Nå er jeg i innspurten for å levere doktorgradsoppgaven, og det skal bli fint å snart sette en strek for totalt seks år med arbeid innenfor samme problemområde.

Doktorgradsprosjektet har i hovedsak gått ut på å studere ulike metoder brukt for prediksjon av levetider når forklaringsvariablene består av høydimensjonale genomiske data. Mer spesifikt følger man en gruppe pasienter (som feks har fått diagnosen brystkreft) over tid. Ved diagnosetidspunktet tar man biopsi fra tumoren, og kan så benytte seg av såkalt mikromatriseteknologi for å måle ekspresjonen eller aktiviteten for titusenvise av gener samtidig. Man ser så for seg at man kan bruke denne informasjonen til å finne mer nøyaktige prediksjonsmodeller og dermed gi en mer riktig behandling for den enkelte pasient. Et av hovedproblemene med slike data er at antall variable overskrider antall observasjoner. Man kan typisk ha informasjon om ekspresjonen for 20.000 gener for hver pasient, men kanskje bare 100 pasienter med i studien. Det er derfor vanskelig å finne hvilke gener som har mest betydning for overlevelsen, og å lage gode prediksjonsmodeller som lar seg generalisere til nye pasienter. I tillegg har vi for slike studier problemet med sensurerte levetider. Jeg har i oppgaven valgt å håndtere disse to problemene ved å benytte såkalte dimensjonsreduksjons- eller krympnings-metoder basert på Cox modellen. Det enkleste eksemplet på en dimensjonsreduksjonsmetode er univariat seleksjon, der man plukker ut de genene som har størst påvirkning på levetiden.

I løpet av det siste tiåret har det blitt foreslått et stort antall nye metoder for å håndtere slike høydimensjonale kovariater, og alle hevdes å gi bedre prediksjoner enn tidligere foreslåtte alternativer. I tillegg har en del artikler hatt ulike konklusjoner på hvilken dimensjonsreduksjonsmetode som gir den beste prediksjonsmodellen, selv når de samme metodene er studert på samme datasett. En forklaring på dette kan være at metodene blir sammenlignet på ulikt grunnlag. En annen forklaring kan være at ulike kriterier for å måle prediksjonsevnen har blitt brukt, og at dette medfører forskjellige konklusjoner. I min første studie (Bøvelstad et al., Bioinformatics 2007) utførte vi en systematisk sammenligning av syv av de mest brukte

dimensjonsreduksjonsmetodene som baserer seg på Cox modellen. Sammenligningen ble gjort ved hjelp av tre offentlig tilgjengelige mikromatrisedatasett. Vi lanserte samtidig en prosedyre for hvordan man kan gå frem for å gjøre slike sammenligningsstudier. For tiden arbeider jeg med en metodologisk studie som fokuserer på hvorvidt ulike kriterier brukt for å måle prediksjonsevnen til en modell kan medføre ulike konklusjoner om hvilken metode som er best. Det er naturlig at ulike studier benytter seg av ulike kriterier for å måle hvor god en prediksjonsmodell er, siden det valgte kriteriet må reflektere det spørsmålet man ønsker å finne svar på i den aktuelle studien.

Nyere studier tyder på at det å kombinere klassiske kliniske og demografiske kovariater (feks tumortykkelse, kjønn, alder) med genomisk informasjon kan gi mer nøyaktige prediksjonsmodeller enn å bruke de to datatypene hver for seg, men det har så langt ikke vært foretatt en systematisk studie av dette. I tillegg er det ikke opplagt hvordan man skal håndtere slike kombinerte data i en Cox modell. I min andre artikkel (Bøvelstad et al., akseptert for publisering i BMC Bioinformatics) har vi foreslått en måte å kombinere klassiske kliniske og demografiske kovariater med genomiske kovariater i en prediksjonsmodell basert på Cox modellen. Vi har også utført en systematisk sammenligning av prediksjonsevnen til modeller som bruker bare kliniske data, bare genomiske data, eller en kombinasjon av de to.

Selvpresentasjon Pål Nicolai Henriksen

Universitetet i Oslo, Matematisk Institutt,
Avdeling for statistikk

Planlagt innlevering: Høst 2010

Mulig tittel på avhandling: Exotic Option
Pricing and Embedded Options in
Insurance

Opprinnelig er jeg utdannet sivilingeniør i industriell matematikk fra NTNU. Dette studiet dreide seg for min del i stor grad om anvendt matematikk i fysiske problemstillinger. I løpet av et studieår i Oxford snublet jeg over finansmatematikk. Å forstå prising av og risiko tilknyttet finansielle produkter gjennom matematikk var spennende, og forlengelsen av dette ble en mastergrad i statistikk - finanst teori og forsikringsmatematikk ved UiB.

Min interesse for doktorgradsstudier oppsto mens jeg jobbet som aktuar i Mercer – et aktuarkonsulentselskap. I jobben som aktuar innen livsforsikring møter man mange problemstillinger som har vist seg morsomt å studere. Spesielt kan nevnes en problemstilling fra balanseoppstillingen i regnskapet til et forsikringsselskap. Midlene (aktiva) prises ihht en markedsspris, mens gjelden (premiereserven) beregnes som forventningen av fremtidige pensjonsutbetalinger og premieinnbetalinger neddiskontert med en konstant og langt på vei teoretisk rente. Fra denne ubalansen mellom de to sidene av balanseoppstillingen oppstår det risiko som må kartlegges og flere såkalte embedded options. Det vil si opsjonsstrukturer, eller finansielle produkter, som enten forsikringskunden eksplisitt må betale for eller som forsikringsselskapet dekker fra annen premie eller egenkapital.

Doktorgraden så langt har blitt brukt til å prise eksotiske opsjoner. Dette kan f.eks. være opsjoner som først kommer til utbetaling dersom den underliggende aksje verdien krysser en gitt grense (barriereopsjoner). Et eksempel på en slik grense er innen kredittforsikring hvor grensen representerer at et selskap er insolvent. Et annet eksempel kan være at man garanterer at summen av flere aktiva-verdier ikke blir lavere enn en gitt verdi (basketopsjoner). Et eksempel på basketopsjon er prising av rentegaranti innen livsforsikring, hvor to aktiva-verdier er gitt ved kundens midler og forsikringsselskapets midler.

Jeg har hatt stor glede av doktorgradsstudiene mine så langt, mye på grunn av veilederne mine Fred Espen Benth og Frank Proske samt miljøet på avdeling c og matematisk institutt. Planen for våsemesteret 2010 er å ha et studie/forskningsopphold ved forskningssenteret "Risk in Finance and Insurance" tilknyttet Universitetet i Barcelona.

Eva Skovlund 50 år!

Eva Skovlund fylte 50 år den 11. august. Eva har vært en (svartkledd!) fargeklatt i det norske statistikermiljøet siden hun dukket opp som nyansatt førsteamanuensis ved Matematisk institutt, UiO i 1992. Eva har en bakgrunn som farmasøyt (cand pharm, 1985), opplagt en god ballast å ha med seg når man jobber med kliniske utprøvnings og mer generell medisinsk statistikk!

Etter farmasøytutdannelsen tok hun raskt spranget over i de mer statistiske sider ved legemiddelutprøvnings, ved å ta en doktorgrad med tittelen "Sequential two-sample methods in controlled clinical trials". Dette arbeidet ble gjort ved Institutt for informatikk, med Lars Walløe som hovedveileder. Dr. philos graden ble avlagt i 1990.

Derfra var veien kort til å forsøke å anvende dette arbeidet, ved en stilling i legemidelfirmaet Glaxo hvor hun ble til 1993. Underveis ble nok trangen til å arbeide mer direkte med forskning allikevel for sterk, og som nevnt begynte Eva i en førsteamanuensis stilling ved Matematisk institutt i 1992. Hun var der en meget populær foreleser. Mens hun var der spilte hun også inn en TV-serie om statistikk, for undervisningsformål. Det har ingen våget seg på, verken før eller senere!

Hun tok så spranget tilbake til medisin og medisinsk statistikk i 1995 da hun begynte i en stilling som forskningskoordinator ved Radiumhospitalet. Samtidig tiltrådte hun en professor II stilling ved Seksjon for medisinsk statistikk, som det den gang het. Igjen ble hun en meget populær og ettertraktet foreleser og foredragsholder. Hun har også vært med på flere bokprosjekter. At Eva er så populær skyldes ikke minst at hun har en fantastisk evne til å sette kompliserte statistiske begreper inn i en medisinsk ramme. Siden denne tiden har hun gjort en solid innsats for å bedre kontakten mellom det statistiske fagmiljøet og anvendt medisinsk forskning.

Eva er en statistiker som lever nært på de praktiske anvendelsene, og sære statistisk-teoretiske problemstillinger er ikke av særlig interesse. Vi vil tro Eva ser på seg selv som en typisk anvendt statistiker. Det bør da nevnes at hun også har gjort solide metodearbeider, bl.a. ved to artikler i JASA.

Eva ble i stillingen ved Radiumhospitalet fram til 2001, da hun igjen begynte å arbeide med legemidler. Nå imidlertid fra et regulativt ståsted gjennom en stilling i Legemiddelverket. Professor II stillingen ved Avdeling for biostatistikk beholdt hun fram til 2006, da hun gikk over i en tilsvarende stilling ved Farmasøytisk institutt.

For oss som arbeider med medisinsk statistikk er Eva en stor ressurs når det gjelder anvendte statistiske problemstillinger, og spesielt innenfor legemiddelutprøvnings. Vi utnytter denne ressursen fortsatt, selv om hun ikke lenger har noen formell tilknytning til vårt miljø!

Vi må også legge til at det alltid er en stor glede å arbeide sammen med Eva. Hun holder et høyt tempo, men er alltid positiv, interessert og entusiastisk, om enn til tider noe utålmodig! I tillegg er hun en meget god venn, som vi håper vi kan fortsette å holde kontakten med i framtiden også!

På vegne av veldig mange vil vi gratulere henne med jubileet, og ønske lykke til med de neste 50!

Petter Laake og Magne Thoresen

Elinor Ytterstad 50 år

Elinor Ytterstad fylte 50 år den 5 oktober. På instituttet har vi spist kake og feiret vår blide, hyggelige, trygge og kloke kollega. Elinor har berømmet arbeidsmiljøet på instituttet, men vi vil gjerne benytte anledningen til å si at vi ser på henne som en sosialt sett veldig viktig person hos oss. Hun bidrar hver en eneste dag til den gode kollegiale tonen vi har på jobben.

Elinor er ei ekte Tromsøjente med oppvekst, skolegang og studier på Tromsøya. Bortsett fra hyppige turer inn til Øverbygd sammen med familien, og forskningsopphold ved University of Washington (Seattle) og University of St. Andrews, Scotland, er det i Tromsø hun har alt sitt.

Elinor startet studiene ved det unge og utradisjonelle Universitetet i Tromsø i 1978 og tok cand. realksamen i statistikk i 1985. Oppgaven het ”Analyse av kontingenstabeller” og Tore Schweder var veileder.

Universitetet hadde et aktivt og godt statistikkmiljø og Elinor gikk inn i dette fagmiljøet etter endt eksamen. Her har hun hatt sitt faglige virke og hun har hatt mange ulike verv og oppgaver, fra å starte den uformelle ”Jentegruppa i realfag” til å være seksjonsleder for instituttet.

Faglig sett har Elinor jobbet innafor utvalgsundersøkkelser, samfunnsmedisen og bioinformatikk. Et raskt oppslag i BIBSYS viser faglig variasjon.

Elinor er en sprek 50-åring. Hun har vært en ivrig orienteringsløper og bruker skog og mark flittig både sommer og vinter.

Vi kollegaer i statistikk og matematikk sender vår varmeste gratulasjoner.

Loren Olson

Ågot Irgens 60 år

Ganske overraskende og typisk helt umerkelig, passerte vår gode venn og kollega Ågot Irgens 60 år den 7.mai i år!

Ågot var den første av 3 barn til en sorenskriver og hans kone. Farens yrke førte til en omflakkende barndom som etter Ågots fødsel på aldersheimen i Førde førte familien til så vel Oslo, Hamar, som Hammerfest. Etter at faren døde da Ågot var 10 år gammel slo moren seg ned i Tønsberg med sine 3 barn og Ågot ble tidlig vant med å ta ansvar. Sin examen artium tok hun på reallinjen der i 1968, og dro til Bergen og utdannet seg først som fysiokjemiker ved Laboratorieskolen på Haukeland sykehus i 1971. Deretter startet hun en omfattende morskarriere før hun fant at tiden var inne for igjen å ta steget ut i yrkeslivet. Fra 1976 til 1985 jobbet hun som bioingeniør, først ved Haukeland sykehus og senere i Sparebanken Vest (!). Med større og selvstendige barn kom også lysten på videre realfagstudier ved Universitetet i Bergen noe som til sist endte med hovedfag i statistikk og cand. scient. grad under veiledning av Ivar Heuch i 1991. Hovedoppgaven var et tidlig forsøk på å lage et ekspertsystem i statistikk og hadde tittelen: "Et kunnskapsbasert system for logistisk regresjon i epidemiologi basert på verktøyet Express". I 1992 ble hun så ansatt som statistiker ved Yrkesmedisinsk avdeling på Haukeland sykehus hvor hun snart ble så populær at de ikke har villet gi slipp på henne - så der er hun ennå.

Ågot i godt selskap (O. Wilde & E. Vilde) i Tartu, 11.juni 2009.

(Foto: G.F. Råde)

Faglig har Ågots interesser sentrert seg om anvendelse av adekvat statistisk metode på yrkes-epidemiologiske data ofte koblet med data fra Medisinsk fødselsregister der hun har hatt gode og nære samarbeidspartnere. Sentralt står "Yrke og reproduksjonsutfall; En populasjonbasert registerstudie, Norge 1970-1993" Bergen 1996 (107 s) som representerer en omfattende analyse basert på en kobling mellom fødselsregisteret og Folke- og boligtellingerne og som har ledet til oppfølgende delstudier der mistenkt yrkesrisiko er blitt ytterligere belyst for eksempel hos fly-personell og tannhelsearbeidere. Et ISI-søk resulterer i til sammen 25 publikasjoner, hvorav 12 førsteforfatterskap, på temaer så eksotiske og vidtrekkende som sjansen for guttebarn hos jagerpiloter, allergi hos bakere, yrkeseksposisjon og medfødte misdannelser og infertilitet, og redusert livskvalitet hos nordsjødykkere. I det siste har hun vært særlig opptatt med analyser av data på skader hos lokalbefolkningen etter Sløvåg-eksplosjonen i oktober 2007 (<http://www.ba.no/nyheter/article4433525.ece>).

Selv om Ågot ikke er den som liker å stikke seg fram er hun et klart ja-menneske og familiens hjem på Kalfaret har stått åpen for julearrangementer og andre sosiale lag for venner og kolleger. Med sitt jevne og gode humør og konstruktive innstilling er hun etterspurt i alle slags komiteer og utvalg. Således har hun bl.a. hatt verv i styret for Norsk statistisk forening og i Norsk epidemiologisk forening, og er p.t. kasserer i Biometric Society Nordic Region, medlem i organisasjonskomiteen for 23rd Nordic Conference on Mathematical Statistics på Voss neste år (<http://www.nordstat2010.org/>), og i organisasjonskomiteen for 33rd Annual Meeting of the International Society for Clinical Biostatistics i Bergen 2012.

Vi gratulerer Ågot på det hjerteligste med vel overstått jubileum og gleder oss til videre samvær og samarbeid i små og store sammenhenger.

Kolleger i Bergen

Minneord - Erich Lehmann 1917-2009

Erich Lehmann døde 12. september 2009. Med det er en av de mest fremstående matematiske statistikere i forrige århundre gått bort. Hans innflytelse på faget statistikk kan bl.a. måles ved hans mange doktorgradsstudenter, i alt over 40, som nå er spredt over hele verden, og hans grunnleggende bøker innen teoriene for hypotesetesting og estimering.

Lehmann har betydd mye for norske statistikere helt fra Sverdrup og Høyland og for norske statistikere som tok en doktorgrad i Berkeley, selv om de ikke hadde han som veileder. Lehmann utmerket seg med en matematisk eleganse og en gjennomsyrende språklig klarhet i sine bøker og artikler. Selv var jeg så heldig å ha Lehmann som dr. gradsveileder på 70-tallet og satte spesielt pris på hans generelle statistiske innsikt og perspektiv på statistiske problemstillinger.

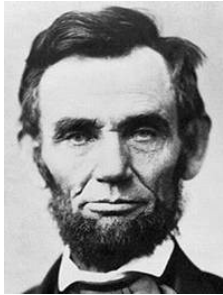

Jan Bjørnstad

Se også <http://www.stat.berkeley.edu/obituaries/LehmannIMSobitR.pdf>

History Mystery

Have a history teacher (or a statistician) explain this----- if they can.

Abraham Lincoln was elected to Congress in 1846.
John F. Kennedy was elected to Congress in 1946.

Abraham Lincoln was elected President in 1860.
John F. Kennedy was elected President in 1960.

Both were particularly concerned with civil rights.
Both wives lost their children while living in the White House.

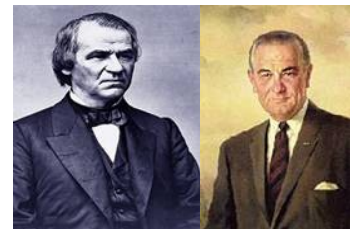
Both Presidents were shot on a Friday.
Both Presidents were shot in the head.

Now it gets really weird.

Lincoln 's secretary was named Kennedy.
Kennedy's Secretary was named Lincoln .

Both were assassinated by Southerners.
Both were succeeded by Southerners named Johnson.

Andrew Johnson, who succeeded Lincoln, was born in 1808.
Lyndon Johnson, who succeeded Kennedy, was born in 1908.

John Wilkes Booth, who assassinated Lincoln, was born in 1839.
Lee Harvey Oswald, who assassinated Kennedy, was born in 1939.

Both assassins were known by their three names.
Both names are composed of fifteen letters.

Now hang on to your seat.

Lincoln was shot at the theater named 'Ford'.
Kennedy was shot in a car called ' Lincoln ' made by 'Ford'.

Lincoln was shot in a theater and his assassin ran and hid in a warehouse.
Kennedy was shot from a warehouse and his assassin ran and hid in a theater.

Booth and Oswald were assassinated before their trials.

And here's the kicker...

A week before Lincoln was shot, he was in Monroe , Maryland
A week before Kennedy was shot, he was with Marilyn Monroe.

23. Nordiske Konferanse i Matematisk Statistikk - NORDSTAT 2010

www.nordstat2010.org

Den 23. nordiske konferansen i matematisk statistikk vil bli arrangert på Park hotell, Voss, **14. - 17. juni 2010**. Arrangør er Norsk Statistisk Forening, med Dag Tjøstheim som leder av organisasjonskomitéen og Håvard Rue som leder av programkomitéen.

Vi har gleden av å annonsere de følgende foredragsholdere:

Anestis Antoniadis: 20 years of wavelets

Peter Bühlmann: Sparsity and $p \gg n$

Gerda Claeskens: Model Comparison

Peter Dalgaard: R and the future of R

David Firth: Composite Likelihood (tentativ tittel)

Steffen Lauritzen: Graphical Models

Ulf Grenander

I tillegg vil det bli en 'Scandinavian Journal of Statistics Lecture'.

De planlagte tema er:

- ✓ Statistical climatology
- ✓ Statistics in finance
- ✓ Bio- and medical statistics
- ✓ Bioinformatics and statistical genetics
- ✓ Statistical methods for petroleum, fish and other natural resources
- ✓ Statistical computing
- ✓ Spatial and spatio-temporal modeling
- ✓ Reliability, event history and survival analysis
- ✓ Causality and graphical models
- ✓ Survey sampling and official statistics
- ✓ Applied probability

- ✓ Model assessment
- ✓ Statistical methods in forest research
- ✓ Pharmacology

Videre vil vi lokke med et spennende sosialt program:

- ✓ Guidet tur på Voss og omegn, bl.a. Mølstertunet og Kulturverkstaden Magasinet
- ✓ Fra lette til utfordrende fjellturer
- ✓ Båttur på Nærøyfjorden (på UNESCOs verdensarvliste)
- ✓ Rafting i Strandaelva

Organisasjonskomitéen tester ut forholdene for rafting i Strandaelva på Voss!

Oversiktsbilde fra Nærøydalen, Gudvangen og Nærøyfjorden.

Påmelding (åpnes januar) vil skje på konferansens nettside, og det vil være mulig å sende inn faglige bidrag (enten som foredrag eller poster).

Vi håper vi ser mange norske statistikere på Voss sommeren 2010!

For mer informasjon, se konferansens nettside

www.nordstat2010.org.

Kontakt vår kongressarrangør på mail@congress.no med spørsmål/kommentarer.

Nordisk statistikerkonferanse i København 2010

Den nordiske statistikerkonferansen for offisiell statistikk avholdes i København i tidsrommet 11. – 13. august 2010. Alle landene har nå levert inn sine forslag til presentasjoner.

Hovedtemaet for konferansen er ”*Statistikkens framtidige utfordringer*”.

Undertemaene er:

1. Utvikling av statistikkene, statistikkbehov
2. Nye datamuligheter
3. Statistikkproduksjon, metoder, standardisering
4. Formidling

Statistikkrådet og Norsk statistisk forening er invitert til å delta på konferansen. Statistisk sentralbyrå beklager at informasjon om konferansen ikke har blitt gitt til medlemmene av Statistisk forening tidligere, slik at de kunne komme med sine innspill til temaene. Vi håper likevel at flere vil delta på konferansen.

Invitasjon og praktisk informasjon vil være tilgjengelig på Danmark Statistik's web www.dst.dk/ tidlig i 2010. Påmelding må være gjort før 1. mai 2010 for å få de beste tilbudene på overnatting. Prisen på konferansen er satt til DKK 3.900 og DKK 1.500 for medfølgende partner. Deltakelse på dagskurset onsdag 11. august koster DKK 1.000. Temaet på dagskurset er ”Imputation”.

Det 15. norske statistikermøtet

Annethvert år arrangeres Det norske statistikermøtet, og ansvaret for arrangementet rullerer mellom de ulike statistikkmiljøene i Norge. Denne gangen var det lokalforeningen i Oslo sin tur til å stille opp. Gruppen, bestående av Anders Løland, Ståle Nygård, Hege Marie Bøvelstad, Tor Cato Gjerdingen og undertegnede, gikk tidlig høsten 2008 i gang med å planlegge.

Viktige momenter når man skal planlegge statistikermøtet.

Sted: Det er visse regler for valg av sted som man må følge. For det første skal det ikke være for langt unna Gardermoen, samt at en buss skal kunne kjøre ruten Oslo - Gardermoen - sted før lunsj. I tillegg skal hotellet ha et passe antall rom til leie, ikke for mange, men heller ikke for få – ca 70-80 rom er passe. Dessuten må det være omgivelser som gir rom for å spille fotball, da det tradisjonen tro ALLTID skal være en fotballkamp på programmet (også kjent som, til noens protester, ”sosial aktivitet”). Sist men ikke minst skal møtet være på et sted hvor man ikke tidligere har hatt møte. Stedet skal helst være en mindre plass, slik at ikke folk ”forsvinner” etter siste foredrag, men henger rundt i hotellets bar for øl-felleskap. Thorbjørnrud hotell på Jevnaker tilfredstilte alle disse kravene (mange deltagere bemerket at de til sin overraskelse fant det veldig pent der...)

Forkurs og påmelding: Ved forrige statistikermøte var det et forkurs, og da dette ble en stor suksess, bestemte komiteen at vi også denne gangen burde ha et forkurs. Nils Lid Hjort ble spurt og svarte kontant ja. Forkurset ble meget vellykket, men sammen med det ”Oslo vest-Bærumsnære” møtestedet ble det et hav av mulige påmeldingskombinasjoner. Komiteen har ikke helt oversikt over hvor mange kombinasjoner av typen ”forkurs, ikke møtet, ikke overnatte”, ”forkurs og møtet, men ikke overnatte siste dag” osv. det ble, men mange var det. Undertegnede sendte mail/ringte til omtrent $\frac{3}{4}$ av deltagerne angående manglende opplysninger i påmeldingen eller komplikasjoner pga. ufortsett påmeldingskombinasjon. Ellers må vel statistikere kunne sies å være nokså uformelle av seg. Blant annet har noen et litt omtrentlig forhold til det å melde seg på konferanser. Vi hadde tilfeller av ikke-påmeldte som kom og påmeldte som ikke kom.

Programkomite. Vi var lure og valgte en dyktig programkomite. Bortsett fra noen trege innsendinger av sammendrag gikk dette punktet smertefritt.

Vin: Vin hører med på en konferansefestmiddag. Vi beregnet to glass per person på vårt budsjett. Vin drikkes åpenbart som melk på Jevnaker (fyller helt opp til kanten, ja), og vinbudsjettet sprakk med godt over 100 %. En bør alltid sjekke lokale forhold (skikk og bruk) nøye, noe som (bokstavelig talt) ble en dyrekjøpt erfaring.

Det å arrangere en konferanse er en interessant opplevelse. De siste ukene før selve konferansen er det ganske mange ting man må tenke på, mail som må besvares, opplysninger som skal formidles (man har konstant en ekkel følelse av at det er noe man

ikke har tenkt på). Underveis i konferansen sitter man på nåler og venter på at ting kan gå galt (som for eksempel at gigantfiler krasjer presentasjons-pc'en + reserve-pc'en). Men når alle tar farvel og sier takk for en hyggelig konferanse, føles det litt som å komme i mål i en løpekonkurranse – man er veldig matt og sliten, men egentlig ganske glad!

Tusen takk til forkursforeleser Nils Lid Hjort, inviterte og påmeldte foredragsholdere, program og arrangement komiteene og alle andre som deltok på Det 15. norske statistikermøtet!

Ingunn Fride Tvete

På vegne av medlemmene i Norsk Statistisk Forening vil TG takke arrangements-komiteen for et meget fint statistikermøte på Jevnaker. Møtet varte i tre dager, det var tilsammen x personer tilstede, som gledet seg over et variert og interessant faglig program. Det var en egen sesjon om dynamiske modeller, inviterte foredrag som dekket en rekke forskjellige temaer, svensk visitt fra Holger Rootzen, Sverdrupforelesning ved Dag Tjøstheim og hele fire sesjoner med påmeldte foredrag. For de som gikk glipp av møtet, finnes programmet fremdeles på <http://www.math.uio.no/div/nsf/moter/program.html>.

Stor og signifikant deltakelse av norske biostatistikere på ISCB30 i Praha.

30th Annual Conference of the International Society for Clinical Biostatistics ble arrangert i Praha 23.-27.august 2009 med god deltakelse av norske biostatistikere. Av de ca. 450 deltakere var der 16 fra Norge hvorav 5 hadde presentasjoner og flere deltok på kurs og subkomitemøter. Kveldene ble benyttet til hyggelig faglig-sosialt samvær og på bildet sees Birgitte Freiesleben de Blasio (P02.02), Bjørn Straume, Grethe Albrektsen, Are Hugo Pripp, Jörg Aßmus (S09.4), Geir Egil Eide, Mette Langaas, Sven Ove Samuelsen, Tron Anders Moger (S09.3,S23.2), Stian Lydersen, Tom Wilsgaard, Marit Vårdal og Jon Michael Gran (S.15.3) (fraværende ved bildet var Milada Cvancarova Småstuen (S06.1) og Tore Wentzel-Larsen). Sammendrag av presentasjonene finnes på se fullt program på <http://www.iscb2009.info/Text/home>. De årlige møtene er blitt et viktig treffpunkt for statistikerne i medisinsk og helsefaglig forskning og blir i 2010 arrangert i Montpellier (<http://www.iscb2010.info/>), i 2011 i Ottawa, og i 2012 i Bergen, Norway der en organisasjonskomité allerede er i full sving. Sett av datoene 26.-30.august 2012!

Geir Egil Eide, biostatistiker,
Kompetansesenter for klinisk forskning, Helse Vest RHF,
Haukeland universitetssykehus, Bergen.

Fotograf: Kelneren!

Liten og signifikant deltakelse av norske statistikere på nordisk-baltisk biometrikonferanse.

2nd Nordic-Baltic Biometric Conference ble arrangert i Tartu, Estland 10.-12. juni 2009. Der var 101 deltakere med 3 utmerkete hovedforedrag, 15 inviterte og 38 påmeldte foredrag samt 16 forskningsplakater, se nettsidene med bilder fra konferansen på <http://www.ms.ut.ee/NBBC09/>. Den norske deltakelsen var beskjeden, men signifikant. Lokal arrangør av konferansen var den baltiske gruppen i International Biometric Society (IBS: <http://www.tibs.org/interior.aspx?id=508>), mens organisasjonskomiteen som vanlig kom fra den nordiske regionen. Styret i den nordiske regionen går på rundgang mellom landene og Norge har p.t. ansvaret (<http://www.ibsnr.org/>). I et møte ble det avtalt å søke om at den nordiske regionen og den baltiske gruppen går sammen til en felles nordisk-baltisk region i IBS. Neste møte blir arrangert i Turku i Finland i 2011. På bildet under ser vi Geir Aamodt, Sven Ove Samuelsen, Ågot Irgens, Anne Marie Fenstad, Jurate Saltyte Benth og undertegnede.

Geir Egil Eide, biostatistiker,
Kompetansesenter for klinisk forskning, Helse Vest HRF,
Haukeland universitetssykehus, Bergen.

Fotograf: Laura Saltyte

Second Trondheim Symposium in Statistics

«Second Trondheim Symposium in Statistics» ble arrangert 2.-3. oktober 2009 ved Selbusjøen Hotell & Gjestegård. Som navnet tilsier, så var dette andre gang et slikt symposium ble arrangert. Årets arrangementskomitée bestod av professor Håvard Rue og postdoc Sara Martino. Midler til arrangementet kom fra Forskningsrådet («småforsk»).

På programmet stod fem inspirerende foredrag med dyktige forskere fra inn- og utland. Håvard Rue og Henning Omre loset oss med kommentarer og spørsmål gjennom programmet.

Det faglige programmet (se neste side) startet fredag ettermiddag med to foredrag, og så ble det servert middag med forretter og dessert, mens den statistiske praten gikk livlig. Kvelden fortsatte med passiar i baren, med mulighet for å knytte nye samarbeidsrelasjoner. Lørdag formiddag fortsatte det faglige programmet med tre foredrag, og symposiet ble avsluttet med lunsjservering.

I tillegg til de fem inviterte foredragsholderne talte tilhørerne 29 hoder, og av disse var de fleste hjemmehørende i Trondheim, men det kom en stor kontingent fra Tromsø. Også Stavanger var representert.

Selbusjøen Hotell og Gjestegård

Jeg synes dette var et meget vellykket arrangement – stor takk går til arrangementskomitéen, og jeg håper at det i 2010 blir mulighet til å delta på «Third Trondheim Symposium in Statistics».

Mette Langaas

PROGRAM:

«Soap Film Smoothing»

Simon N. Wood, Mathematical Sciences, University of Bath, UK

<http://www.maths.bath.ac.uk/~sw283/>

«Bayesian hierarchical models for climate model data»

Reinhard Furrer, Institute of Mathematics, University of Zurich

<http://inside.mines.edu/~rfurrer/>

«Profile Likelihood-based Confidence Intervals and Statistical Inference Package SIP»

Esa Uusipaikka, Department of Statistics, University of Turku, Finland

<http://users.utu.fi/esauusi/indexenglish.htm>

«Penalized normal mixture and its use in the context of (generalized) linear mixed models»

Arnost Komarek, Dept. of Probability and Mathematical Statistics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Czech Republic

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~komarek/>

«Rotation Tests and Geometrical Interpretation of Statistical Tests»

Øyvind Langsrud, Norwegian Centre for Violence and Traumatic Stress Studies (NKVTS)

and The Centre for Child and Adolescent Mental Health (RBUP)

<http://www.langsrud.com/stat/>

Fornøyde deltakere etter symposiet;
Alessandro Ottavi, Håkon Toftaker og Erlend Aune.

Pusleri nr. 27 (løsning)

Oppgaven var: A, B og C skal gjøre opp sitt mellomværende ved en trekantduell som foregår slik:

Deltakerne står hvert sitt hjørne av en likesidet trekant. Hver deltaker skyter etter tur, et skudd om gangen, startperson og rekkefølge avgjøres ved loddtrekning. Dette fortsetter i samme sykliske rekkefølge inntil en av deltakerne står alene tilbake som den overlevende. Det står hver deltaker fritt til å sikte og skyte på hvem han vil. Alle tre deltakere vet at A alltid treffer det mål han sikter på, B treffer med sannsynlighet 0.80 og C treffer med sannsynlighet 0.50. Anta at alle tre deltakere velger sin beste strategi.

Hvem har størst sjanse for å overleve?

Hva er sannsynlighetene for at henholdsvis A, B og C overlever?

Løsning: A og B vil alltid skyte på hverandre. C's beste strategi er derfor å skyte i luften inntil en av opponentene er eliminert. Han har da neste skudd, noe som vil gi han en stor fordel. A's sjanser kan lettest finnes slik: Siden C skyter i luften dersom han trekkes ut først, betrakt derfor første duell mellom A og B. På grunn av loddtrekningen er det like sannsynlig at det er A som B som da har revolveren. Vi får:

$$P(A) = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{5} \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{3}{10}$$

Her svarer første ledd til at A har revolveren først av de to, og dermed eliminerer B, hvoretter C får revolveren og bommer, og annet ledd til at B har revolveren først av de to og bommer, men blir så eliminert, hvoretter C får revolveren og bommer. Videre får vi

$$\begin{aligned} P(B) &= \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} + \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} + \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} + \dots \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} \cdot \left(1 + \frac{1}{10} + \left(\frac{1}{10}\right)^2 + \left(\frac{1}{10}\right)^3 + \dots\right) = \frac{4}{25} \cdot \frac{1}{1 - \frac{1}{10}} = \frac{8}{45} \end{aligned}$$

For å overleve må B få revolveren før A og så treffe A. Det er da et spørsmål om hvor lenge B og C bommer. Her svarer første ledd til at B har revolveren først og treffer A, mens C som da overtar revolveren bommer, hvoretter B så treffer C. I neste ledd går en runde til med bom for B og C osv. Dette gir at sannsynligheten for at C overlever er

$$P(C) = 1 - \frac{3}{10} - \frac{8}{45} = \frac{47}{90}$$

som er mer enn 50% sjanse!

Pusleri nr. 28

Planeten X er en kule med senter i O. Tre romfartøyer A, B og C har landet på overflaten, tilfeldig og uavhengig av hverandre. De to fartøyer {A,B} kan kommunisere med hverandre direkte, hvis og bare hvis $\angle AOB$ er mindre enn 90° , og tilsvarende for {B, C} og {A, C}. Finn sannsynligheten for at alle kan få kontakt med hverandre, dvs. enten direkte eller via det øvrige romfartøyet.

Løsning til jostein.lillestol@nhh.no

Årsberetning for Norsk statistisk forening for perioden 2007 - 2009

Tillitsverv

Det fant i perioden sted flere utskiftninger, men ved utgangen av perioden var følgende tillitsverv besatt:

Styret i Norsk statistisk forening

- Leder: Magne Aarset, Høgskolen i Ålesund
- Kasserer: Hilde Grude Borgos, Schlumberger Research, Stavanger
- Styremedlem: Alf Harbitz, Havforskningsinstituttet i Tromsø
- Styremedlem: Guri Feten, UMB, Ås
- Styremedlem: Jo Eidsvik, NTNU, Trondheim
- Varamedlem: Tore Wentzel-Larsen, Haukeland universitetssykehus, Bergen
- Varamedlem: Gunnhildur H. Steinbakk, Universitetet i Oslo

Styret i Norsk statistisk forening, avdeling Oslo

- Leder: Ingunn Fride Tvete, Norsk Regnesentral
- Kasserer: Tor Cato Gjerdingen, Storebrand
- Sekretær: Marion Haugen, Universitetet i Oslo
- Webansvarlig: Ståle Nygård, Ullevål Universitetssykehus og Rikshospitalet
- Styremedlem: Hege Marie Bøvelstad, Universitetet i Oslo
- Styremedlem: Nils F. Haavardsson, Det Norske Veritas

Styret i Norsk statistisk forening, avdeling Bergen

- Styreleder: Anne-Marie Fenstad, Haukeland Universitetssykehus
- Sekretær: Ågot Irgens, Haukeland Universitetssykehus
- Kasserer: Terje Schaathun, Vital forsikring
- Styremedlem: Astrid Lunde, Universitetet i Bergen

Styret i Norsk statistisk forening, avdeling Trondheim

- Leder: Stian Lydersen, NTNU
- Sekretær: Rupali Akerkar, NTNU.
- Kasserer: Jo Eidsvik, NTNU
- Styremedlem: Ola Eirik Mo, SONOWAND AS.

Scandinavian Journal of Statistics

- Redaktører: Bo Lindqvist, NTNU, Trondheim og Ørnulf Borgan, Universitetet i Oslo
- Nasjonal redaktør for Norge: Håvard Rue, NTNU, Trondheim
- Norsk styremedlem: Hans Julius Skaug, Universitetet i Bergen

Redaksjon i medlemsbladet Tilfeldig Gang

- Mette Langaas, NTNU, Trondheim
- Jo Eidsvik, NTNU, Trondheim
- Håkon Tjelmeland, NTNU, Trondheim
- Sara Martino, NTNU, Trondheim

Revisorer

- Alfild Lien Eide, Statoil, Trondheim
- Georg Elvebakk, Universitetet i Tromsø

Dessuten ble det etablert en arrangementskomité og en programkomité for Det 15. norske statistikermøtet, en arrangementskomité og en programkomité for 23rd Nordic Conference on Mathematical Statistics 2010 og en Svedrup-pris komité (se under).

Medlemsskap og økonomi

Foreningen har (per 1. juni 2009) 267 medlemmer.

Per 31.12.2008 hadde foreningen kr. 67 191,88 på driftskontoen og kr. 302 786,00 på fondskontoen (se vedlagte regnskap).

Styremøter

Styret har i perioden diskutert aktuelle saker per epost. Viktige saker i perioden 2007 - 2009 har vært som følger.

Det 15. norske statistikermøtet

Det 15. norske statistikermøtet ble arrangert på Thorbjørnrud Hotel, Jevnaker 15. - 18. juni 2009. Møtet ble innledet med et kurs i modellevaluering holdt av Nils Lid Hjort. Det var mer enn 50 deltakere på møtet.

Arrangementskomité var styret i Norsk statistisk forening, avdeling Oslo bestående av Ingunn Fride Tvete, Tor Cato Gjerdengen, Øyvind Langsrud, Ståle Nygård, Hege Marie Bøvelstad og Anders Løland. Programkomitéen besto av Kjersti Aas, Jo Eidsvik, Hans Julius Skaug og Ingrid Glad.

23rd Nordic Conference on Mathematical Statistics

På 22nd Nordic Conference on Mathematical Statistics i Vilnius, Litauen i 2008 tok Norsk statistisk forening på seg å arrangere den 23. konferansen i denne rekken sommeren 2010. Det er etablert en arrangementskomité fra avdelingen i Bergen og en programkomité med hovedvekt fra avdelingen i Trondheim. Begge disse komitéene er i arbeid.

Scandinavian Journal of Statistics

SJS publiseres hvert kvartal på vegne av the Danish Society for Theoretical Statistics, the Finnish Statistical Society, the Norwegian Statistical Society and the Swedish Statistical Society.

Medlemsbladet Tilfeldig Gang (TG)

Det ble utgitt 6 nummer av TG. Statistisk sentralbyrå, ved Johan Heldal, har sørget for trykking og utsendelse av TG. Alle medlemsbladene er tilgjengelige på Norsk statistisk forenings hjemmeside.

Sverdrup prisene

Etter forslag på Norsk statistisk forenings landsmøte i 2007 etablerte styret en Sverdrup-pris komité som foreslo følgende to priser med tilhørende statutter og prisvinnere for styret.

Referat fra landsmøtet i Norsk statistisk forening

Jevnaker, 16. - 17. juni 2009

16. juni

1. Innkalling og saksliste blir godkjent.
2. Styrets leder, Magne Aarset, blir valgt til møteleder og referent.
3. Møteleder orienterte om årsberetningen 2007 - 2009, der spesielt to forhold blir belyst og diskutert.
 - a. Foreningen er en relativt liten forening, men med mange tillitsverv som skal besettes. Styret ber derfor om at landsmøtet utsetter valg av nytt styre til dagen etter, den 17. juni. Dette blir godkjent.
 - b. Det sittende styret informerer videre om Sverdrup-prisene, og ber om at landsmøtet godkjenner statuttene (se vedlegg). Disse blir godkjent.
4. Møteleder gjennomgår regnskapet for 2007 og 2008. Økonomien i foreningen er god. Regnskapet blir godkjent.
5. Det var ikke kommet inn forslag under eventuelt.
6. Alfild Lien Eide og Georg Elvebakk foreslås som revisorer. Dette blir godkjent.

Landsmøtet avbrytes for å fortsette neste dag (17. juni).

17. juni

6. Det sittende styre foreslår Magne Aarset som ny leder, og Alf Harbitz, Guri Feten og Jo Eidsvik som styremedlemmer samt Tore Wentzel-Larsen og Gunnhildur H. Steinbakk som varamedlemmer, mens kasserer Hilde Grude Borgos går ut av styret. Det sittende styret ber også om at det nye styret får søke etter nok et styremedlem. Dette blir godkjent. Det sittende styret ber om at det nye styret får søke etter en ny redaksjon til TG. Dette blir godkjent.

Landsmøtet avsluttes. Etter landsmøtet har styret kontaktet Clara-Cecilie Günther (nå ved NR) som har sagt seg villig til å være styremedlem og fungere som kasserer. Dessuten har Ingrid Glad, Sven Ove Samuelsen og Geir Storvik (på AvdC, UiO) tatt på seg redaksjonen til TG.

Oversikt over inntekter og utgifter til Norsk statistisk forening 2007

Regnskap, foreningen

Kontonr. 0530 2773299, Postbanken

Inntekter

Kontingent	43 200,00
Individuelt medlemskap EMS, inn	175,00
TG, porto, kredittnota fra posten	5 267,55
Renter	84,96

Totale inntekter, foreningen	<u>48 727,51</u>
------------------------------	------------------

Utgifter

TG, porto	9 866,88
Overføring lokalforeninger	12 000,00
Gebyr	469,00
Medlemskontingent EMS	3 236,80
Medlemskontingent ISI	1 132,88
Utgifter til statistikermøte, Sommarøya	23 216,50
Revisjon	103,00

Totale utgifter, foreningen	<u>50 025,06</u>
-----------------------------	------------------

Resultat	<u>-1 297,55</u>
-----------------	------------------

Beholdning pr. 31.12.07

Beholdning pr. 31.12.06	63499,79
Inntekter 2007	48 727,51
Utgifter 2007	50 025,06

Total beholdning, foreningen 31.12.2007	<u>62 202,24</u>
---	------------------

Regnskap, fond

Kontonr. 8200 730927, Gjensidige Nor Sparebank

Inntekter

Overskudd fra statistikermøte, Sommarøy	13 746,46
Renter	9 028,91

Totale inntekter, fond	<u>22 775,37</u>
------------------------	------------------

Utgifter

<u>0,00</u>

Resultat	<u>22 775,37</u>
-----------------	------------------

Beholdning pr. 31.12.07

Beholdning pr. 31.12.06	264 984,23
Inntekter 2007	22 775,37
Utgifter 2007	0,00

Total beholdning, fond 31.12.2007	<u>287 759,60</u>
-----------------------------------	-------------------

Hafsfjord, 07.03.2009

Hilde Grude Borgos (kasserer)

Oversikt over inntekter og utgifter til Norsk statistisk forening 2008

Regnskap, foreningen

Kontonr. 0530 2773299, Postbanken

Inntekter

Kontingent	38 600,00
Stillingsannonse i TG	1 500,00
Renter	93,82

Totale inntekter, foreningen	<u>40 193,82</u>
------------------------------	------------------

Utgifter

TG, porto	6 738,94
Overføring lokalforeninger	12 000,00
Gebyr	387,00
Medlemskontingent EMS	3 182,40
Medlemskontingent EMS, individuell	175,03
Studentstøtte, Nordstat	9 370,81
Kontingent, retur	200,00
Vedlikehold av nettsider	3 150,00

Totale utgifter, foreningen	<u>35 204,18</u>
-----------------------------	------------------

Resultat	<u>4 989,64</u>
-----------------	-----------------

Beholdning pr. 31.12.08

Beholdning pr. 31.12.07	62202,24
Inntekter 2008	40 193,82
Utgifter 2008	35 204,18

Total beholdning, foreningen 31.12.2008	<u>67 191,88</u>
---	------------------

Regnskap, fond

Kontonr. 8200 730927, Gjensidige Nor Sparebank

Inntekter

Renter	15 026,40
--------	-----------

Totale inntekter, fond	<u>15 026,40</u>
------------------------	------------------

Utgifter

<u>0,00</u>

Resultat	<u>15 026,40</u>
-----------------	------------------

Beholdning pr. 31.12.08

Beholdning pr. 31.12.07	287 759,60
Inntekter 2008	15 026,40
Utgifter 2008	0,00

Total beholdning, fond 31.12.2008	<u>302 786,00</u>
-----------------------------------	-------------------

Hafrsfjord, 07.02.2009

Hilde Grude Borgos (kasserer)

Revisjon av Norsk Statistisk Forenings regnskap for 2007 og 2008

Vi har gjennomgått regnskapene for Norsk Statistisk Forenings driftskonto og for Norsk Statistisk Forenings fond for regnskapsårene 2007 og 2008.

Ved revisjonen er regnskapsoppstillingene gjennomgått og kontrollert opp mot bilag og kontoutskrifter fra driftskonto og fondskonto. Vi har ikke funnet vesentlige feil eller mangler og mener at regnskapet gir et rett bilde av foreningens økonomi.

Trondheim 21/3-09

Alfhild Lien Eide
Alfhild Lien Eide

Tromsø 27/4-09

Georg Elvebakk
Georg Elvebakk

Nytt fra NTNU

Nye ph.d.

- **Clara-Cecilie Günther** forsvarte 15. juni 2009 sin avhandling “Statistical analysis of biological data – diagnostic tests, gene ontology and gene expression”.

Prøveforelesning: “Survival prediction using microarray data”.

Til å bedømme avhandlingen var oppnevnt:

- Professor Katja Ickstadt, Technische universität Dortmund
- Førsteamanuensis Sigrunn Holbek Sørbye, UiT
- Professor Bo Lindqvist, NTNU

Arbeidet er utført ved Institutt for matematiske fag, NTNU med førsteamanuensis Mette Langaas som hovedveileder.

- **Marit Ulvmoen** forsvarte 16. oktober 2009 sin avhandling “Markov random fields in prestack seismic inversion into lithology/fluid classes”.

Prøveforelesning: “Non-parametric regression in high dimensions”.

Til å bedømme avhandlingen var oppnevnt:

- Researcher Fellow Chris Farmer, Oxford University
- Senior Lecturer Marrilee Hurn, University of Bath
- Professor Arvid Næss, NTNU

Arbeidet er utført ved Institutt for matematiske fag, NTNU med professor Henning Omre som hovedveileder.

Uteksaminerte masterstudenter

- **Ingrid Bjørkli:** *Å estimere feilrater for periodisk testede flertilstandssystemer med sovende feil.*

Veileder: Bo Lindqvist.

- **Tore Botnen:** *Precipitation forecasting using radar data.*

Veileder: Jo Eidsvik

- **Aud Børsting:** *Bayesianske nettverk kontra Monte Carlo simulering for estimering av produksjonsregularitet.*

Faglig ansvarlig: Bo Lindqvist. Oppgaven er utført ved Safetec Nordic.

- **Martin Børter:** *Market risk in turbulent markets.*

Veileder: Jacob Laading.

- **Ingrid Garli Dragset:** *Analysis of longitudinal data with missing values.*

Veileder: Stian Lydersen

- **Johannes Fauske:** *An empirical study of the maximum pseudo-likelihood for discrete Markov random fields.*
Veileder: Håkon Tjelmeland
- **Marianne Finborud:** *Modeling of condition-based maintenance by competing risks.*
Faglig ansvarlig: Bo Lindqvist. Oppgaven er utført ved Det norske veritas, Høvik.
- **Vegard Torje Haugeto:** *Classification of seismic waveform attributes in a Bayesian framework.*
Veileder: Henning Omre.
- **Øystein Sand Koren:** *Constrasting broadly adopted model-based portfolio risk measures with current market conditions.*
Veileder: Jacob Laading.
- **Jens Helge Grutle Larsen:** *En empirisk studie av FRAME-modellens egenskaper.*
Veileder: Håkon Tjelmeland
- **Steinar Nerhus:** *Parametrization of multi-dimensional Markov chains for rock type modeling.*
Veileder: Håkon Tjelmeland
- **Markus Nævestad:** *Multivariate distributions through pair-copula construction: Theory and applications.*
Veileder: Håvard Rue.
- **Magdalon Inge Opdahl:** *Valg av eksperiment på romlige felt ved hjelp av eksperimentverdi.*
Veileder: Jo Eidsvik
- **Elisabeth Orskaug:** *Multivariate DCC-GARCH model.*
Faglig ansvarlig: Håvard Rue. Oppgaven er utført ved Norsk regnesentral.
- **Nils-Andre Pedersen:** *Numerisk løsning av stokastiske differensialligninger ved bruk av path integration.*
Veileder: Arvid Næss.
- **Morten Nilstad Pettersen:** *Reliability analysis of fire water systems on offshore installations.*
Faglig ansvarlig: Bo Lindqvist. Oppgaven er utført ved Scandpower, Trondheim.
- **Kristine Behné Ramsnes:** *Changepoint models.*
Veileder: Håvard Rue.
- **Marianne Riksheim:** *A simulation of the development and screening of cancer mame.*
Veiledere: Bo Lindqvist, Lars Vatten (Institutt for samfunnsmedisin, NTNU) og Harald Weedon-Fekjær (Kreftregisteret).
- **Maria Beite Rogvin:** *Markov representation of Matérn fields in one dimension.*
Veileder: Håvard Rue.

- **Eivind Bjøralt Sandvik:** *Sammenligning og prediksjon av gassmålinger.*
Veileder: Jo Eidsvik
- **Karsten Krog Sæbø:** *Pricing exotic options with the normal inverse Gaussian market model using numerical path integration.*
Veileder: Arvid Næss.
- **Alexander Walnum:** *Porteføljesikring i volatile finansielle markeder.*
Veileder: Jacob Laading.
- **John Hauge Østreim:** *Pricing of lookback options with NIG and VG dynamics, using the numerical path integration method.*
Veileder: Arvid Næss.
- **Kathrine Øvrum:** *Snøfordeling i høydesoner.*
Faglig ansvarlig: Ingelin Steinsland. Oppgaven ble utført ved Statkraft med Knut Sand som medveileder.
- **Anne Bakke Aasen:** *Modeling of condition-based maintenance by competing risks.*
Faglig ansvarlig: Bo Lindqvist. Oppgaven er utført ved Det norske veritas, Høvik.

Nyansettelser

- Øyvind Salvesen er fra 1. oktober ansatt i vikariat som amanuensis i medisinsk statistikk ved Enhet for anvendt klinisk forskning, Det medisinske fakultet.
- Xiangping Hu er fra 1. september ansatt som stipendiat ved Institutt for matematiske fag.

Diverse

“Second Trondheim symposium in statistics” ble arrangert 2.-3. oktober 2009 ved Selbusjøen hotell & gjestegård. 34 deltagere var tilstede, derav 5 inviterte foredragsholdere: Simon Wood (University of Bath), Reihard Furrer (University of Zurich), Esa Uusipaikka (University of Turku), Arnošt Komárek (Charles university), Øyvind Langsrud (Norwegian centre for violence and traumatic stress studies). Samlingen var faglig interessant og samtidig en sosial begivenhet.

Nytt fra Universitet for miljø- og biovitenskap

Uteksaminerte masterstudenter:

Helene Hoven Dahlman

"Effekter av gengruppestørrelser i "Gene Set Enrichment Analysis"

Veiledere: Solve Sæbø og Guro Dørum

Inger-Christine Løchen.

"Deteksjon av kumelkinnblanding i morsmelk"

Veilder: Kristian Hovde Liland. Biveileder; Trygve Almøy

Pål Preede Revheim:

"Overlevelsesanalyse av vindmøllekomponenter"

Veileder: Ellen Sandberg

Aziz Ahmed Sethi:

Bayesian analysis of longitudinal data with interval censoring and random coefficients.

Veileder: Ellen Sandberg. Biveileder: Olvar Bergland.

Nytt fra Universitet i Tromsø

Uteksaminert masterstudent:

Are Larsen: Applying the ICM algorithm for separating pictures consisting of two main parts, background and object. Application to fMRI recordings and mole pictures.

Veileder: Fred Godtliebsen

Ny prodekan:

Fred Godtliebsen vil de neste 4 årene være prodekan for forskning og utvikling ved vårt nye Fakultet for naturvitenskap og teknologi.

Nytt fra Avdeling for biostatistikk, UiO

Marianne Riksheim er ansatt som vitenskapelig assistent fra 1. oktober 2009.

Nytt fra Universitetet i Bergen

Nye masterkandidater 2009

Vita Petersone: “Estimering av stokastisk volatilitet”

Veileder: Hans Julius Skaug

Geir Drage Berentsen: “Analysis of left truncated data with an application to insurance data”

Veileder: Jostein Paulsen

Arne Danielsen: “Høyfrekvens finans og markedets mikrostruktur på Oslo Børs”

Veileder: Hans A. Karlsen

Tor Erik Melseth: “Prinsipalkomponentanalyse av nordiske dødelighetsdata”

Veileder: Dag Tjøstheim

Hege Kristine Kristvik Holmedal: “Skadebeløpmodellering i skadeforsikring”

Veileder: Jostein Paulsen

Ole Johan Sørensen Schei: “Regresjonsmodeller i skadeforsikring”

Veileder: Jostein Paulsen

Per O. Bilet: “Avsetninger ved uførhet”

Veiledere: Trygve Nilsen og Terje Schaathun

Eivind Reikerås: “Solvenskontroll ved skifting mellom ulike volatilitetsregimer”

Veileder: Trygve Nilsen

Ansettelses

Geir Drage Berentsen er ansatt som universitetsstipendiat.

Permisjon

Professor Jostein Paulsen har tiltrådt professorat ved København Universitet.

NYTT FRA AVDELING C, MATEMATISK INSTITUTT, UiO

Nye Master-kandidater:

Ida Kjersem Solhjell: *Bayesian Forecasting and Dynamic Models Applied to Strain Data from the Göta River Bridge*

Veiledere: **Bent Natvig, Zenon Medina-Cetina og Farrokh Nadim**

Trond Henrik Dahl: *Risk measures in jump diffusion markets*

Veiledere: **Bernt Øksendal og Giulia Di Nunno**

Mak Luckin: *Dødelighetsobligasjoner når det er korrelasjoner mellom kjønnene*

Veiledere: **Erik Bølviken og Anders R. Swensen**

Ibrahim Mdala: *Weight Loss and BMI as Predictors of Survival among HIV/AIDS Patients of Bangwe, Malawi*

Veileder: **Odd O. Aalen**

Vanja Kristinedatter Steinholt: *Sammenligning av dødelighetsrater for mennesker født før, under eller etter 2. verdenskrig i de Nordiske land*

Veileder: **Sven Ove Samuelsen**

Trine Marie Ellingsen: *Uføredødelighet*

Veileder: **Sven Ove Samuelsen**

Stein Erik Fenes Petersbakken: *Mortalitetssvingninger og kapital på lang sikt*

Veiledere: **Erik Bølviken og Bent Natvig**

Qingsheng Dong: *Fractional Brownian motion and weather derivatives*

Veileder: **Tom Lindstrøm**

Linn Cecilie Bergersen: *Data Integration in Penalized Regression Models*

Veileder: **Ingrid K. Glad**

Hans Gunnar Vøien: *Model Risk in Portfolio Management*

Veileder: **Fred Espen Benth**

Ørjan Ressem: *The Price and Risk of Guaranteed Interest Rate Products*

Veiledere: **Fred Espen Benth og Frank Proske**

Hanne Fjeldskår: *Modeling of Forward Contracts in Electricity Markets*

Veileder: **Fred Espen Benth**

Sven Haadem: *Risk Measures and Differential Games*

Veiledere: **Bernt Øksendal** og **Fred Espen Benth**

Yang Zhao: *Valuation Portfolios in Life Insurance*

Veileder: **Frank Proske**

Steffen Andre Søreide Sjursen: *Optimal portfolio problems in presence of default*

Veileder: **Giulia Di Nunno**

Tekniske rapporter:

P. N. Henriksen, A. Hove, T. Meyer-Brandis, F. Proske: *Pricing interest rate guarantees in a defined benefit pension system.*

F. E. Benth, P. N. Henriksen: *Valuing target redemption notes by a stratified longstaff Schwartz algorithm.*

Ansettelse:

Linn Cecilie Bergersen er ansatt som stipendiat fra 15. september 2009.

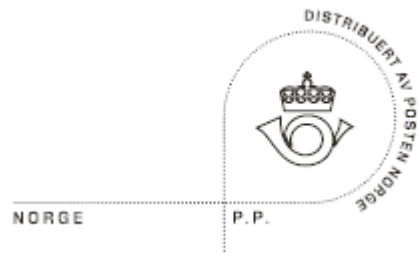
Ny ledelse:

Arne Bang Huseby er instituttleder ved Matematisk institutt fra 15. mars. **Geir Storvik** vikarierer som avdelingsbestyrer inntil **Ørnulf Borgan** overtar etter nyttår. **Nils Lid Hjort** er undervisningsleder.

RETUR:

*Norsk Statistisk Forening
v/Clara-Cecilie Günther
Norsk Regnesentral
Postboks 114, Blindern
0314 Oslo*

B

Redaksjon
Ingrid K. Glad
Sven Ove Samuelsen
Geir Storvik
Innsending av bidrag til
geirs at math.uio.no
Frist: 28. februar 2010